

סנהדרין ט

עניין: ניטפל לעושי מצוה – סיום

משנה הלכות חלק יא סי' תמט

אחדשה"מ. וזדצר ספיקתו צמי שצא לסיום מסכת ולא למד עמהם אי יכול לומר הדרן עלך עם המסיימים.

ולפענ"ד הנה באמת כי קשה להשיב דדברים כאלו שאין להם מקור בש"ס ופוסקים וההדרן בכלל הוא דבר שאינו מצוהר בש"ס, עיין צפ" הזכות לאחי הרמ"א ז"ל מה שפי' צוה ונלטיין בכל הש"ס ומ"מ כיון שכבר צא לידי נראה דיכול לומר עמהם שהרי הצא לסיום הרי הוא נטפל לעושי מצוה עכ"פ והרי אמר רבי עקיבא לא צא שלישי אלא להחמיר עליו לעשות דינו כיוצא באלו א"כ ענש הכתוב את הנטפל לעוצרי עבירה כעוצרי עבירה על אחת כמה וכמה שישלם שכר את הניטפל לעושה מצוה כעושה מצוה (עיין סנהדרין ט' ומכות ה' ע"ב) וא"כ הרי גם הוא בכלל הלומדים הוא כיון שהוא נטפל לעושה מצוה. ונראה דמה"ט נוסח התפלה בלשון רבים הדרן עלך והדרך עלן אכולנה וכיון שאינו אלא תפלה בלי שמות יכולין לומר כולם ואולי אדרבה מי שלא למד נריך יותר להתפלל שהקב"ה יאיר עיניו שילמוד.

נפש חיה לר"ר מרגליות או"ח סי' תקנא

בגמ' מופיק סי' ע"א לשיורא פורתא וכו', ואפי' כשאין הוא הלומד מלטרף לאמר אבוי תיתי לי דכי חזינא לורבא מרבנן דשלים מסכתא עבידנא יומא טבא לרבנן שבת קייט רע"א הרי כי הו"ל יומא כד שלים חזר"י מסכתא, וזהו המקור לאשר נהגו רבים וכן שלימים להמנות לחבורת ש"ס ועושים סעודה לגמרה של תורה אפי"פ שאין אחד הגומר דהנה אמרו בשבת ל"ב ע"ב זה אינו יכול וזה אינו יכול שניהם מייצים הרי דנקראת הפעולה בשלימות על שם כל אחד לפי שגם חזירו אינו יכול לגמור פעולה זו בלעדו וכ"כ הרמב"ם בה"ל נזקי ממון פי' היה שור של שני שותפים שהרג כל אחד מהם משלם כופר שלם שכל אחד מהם לריך כפרה גמורה אי"כ כ"ש צמדה טובה שנחשב לכל אחד כאלו השלים התורה ואחד המרבה במסכתות ואחד המחטיט שניהם חלק כחלק להם בסיום הש"ס כדן שותפין המצוהר בחומ"ט סי' קע"ז ספי' ה', ובסיום הש"ס בקלוז ודיעשוב שצטירנו בי"א תמוז הארכתי בשלוב הסיום שלא חזא הקב"ה כלי מחזיק צרכה כ"א השלום ש"ס להם התחברות ועי"ז נחשב כאלו כל אחד גמר כל הש"ס וטחיד הקב"ה להנחיל לכל לדיק ולדיק שיי עולמות, שפירקי גמרא שסדרו רבינא ורב אשי הן ש"י וכל אחד מהמשתתפים נחשב לו לנדקה כאלו גמר בעלמו כל הש"י פרקים, ויעוין בפ"י הרי משקן לתוי"כ פי' קדושים שהביא עה"פ והקילותה היא תשיחך ממדרש ויכלו כשאדם לחד איזה מסכת ונסתלק ולא סייס המסכת לעתיד לבא מקילה אותו ואומרת לו בכאן עמדת ועמה תסייס.

מרגליות הים

ד. **עאכ"ב שישראלם שכר הנטפל לעושי מצוה בעושי מצוה.** בס' נפש חיה סי' תקנ"א הבאתי מדרוש לסיום הש"ס בחבורה שחלקו לימוד מסכתות בין החברים ואמרת ששנחשב לכל אחד מהנמנים כאלו הוא בעצמו השלים הכל, ומשמע מכאן שאפילו אם יש די שיוכלו לגמור בלעדו עכ"ז כל הנטפל לעושי מצוה יחשב לו כאלו עשאה בשלימותה.